

ANYKŠČIŲ ANTANO BARANAUSKO PAGRINDINĖS MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Anykščių Antano Baranausko pagrindinėje mokykloje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo mokykloje metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir pan.;

2.2. **krizė mokykloje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir pan.;

2.3. **krizės valdymas mokykloje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, rūpinimąsi įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

2.4. **krizių valdymo mokykloje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

2.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

3. Krizių valdymo tikslas:

3.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas mokykloje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

3.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

II. KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

4. Mokyklos krizių valdymo komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę (toliau – Krizė), o įvykus Krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti Krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti Krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, prireikus informuoti apie įvykį – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

5. Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos krizių valdymo komanda (toliau – Komanda) sudaryta iš 6 narių. Mokyklos Komandai vadovauja direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokyklos Komandą sudaro: Komandos vadovas, Komandos vadovo pavaduotojas, narys atsakingas už komunikaciją; narys atsakingas už psichologinės ir emocinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą.

6. Mokyklos krizių valdymo komandos nariais skiriami Krizės valdymui būtinų

gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys mokyklos administracijos darbuotojai, mokytojai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai (socialiniai pedagogai, psichologai). Komandos nariai gali būti ir VGK nariais. Mokyklos Komandos sudėtį įsakymu tvirtina Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos direktorius.

7. Mokyklos Komanda Krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

7.1. kartu su VGK parengia preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato Krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (**PRIEDAS Nr.1**);

7.2. įvykus Krizei, kartu su VGK konsultuojasi su mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, pritaikant jį esamai Krizės situacijai ir įvertinant mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą Krizės situaciją ir tolesnius Krizės valdymo veiksmus.

8. Mokyklos Komandos narių funkcijos:

8.1. **Komandos vadovas:**

8.1.1. Užtikrina, kad, nesant kurio nors mokyklos Komandos nario, jo funkcijoms Krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas įstaigos darbuotojas;

8.1.2. vadovauja mokyklos Komandos darbui;

8.1.3. inicijuoja mokyklos Komandos posėdžius Krizės valdymo klausimams svarstyti. Mokyklos Komandos posėdžiai skirti Krizės valdymo organizaciniams klausimams, mokyklos komandos narių funkcijų Krizės valdyme paskirstymui, preliminariam Krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kt. klausimams aptarti, organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 1 kartą per metus;

8.1.4. užtikrina, kad mokyklos Komandos nariai įgytų Krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

8.1.5. užtikrina, kad mokyklos Komandos nariams dalyvaujant Krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

8.1.6. įvykus Krizei, nedelsiant informuoja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

8.1.7. įvykus Krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta mokyklos bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

8.1.8. informuoja mokyklos administraciją ir mokytojus apie Krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie Krizę mokyklos darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) ugdytiniais grupėse (klasėse) praneštų informaciją apie Krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

8.1.9. ugdytinio ir (ar) mokyklos darbuotojo mirties atveju, pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

8.2. **Komandos vadovo pavaduotojas:**

8.2.1. pavaduoja nesantį Komandos narį;

8.2.2. tvarko posėdžių dokumentaciją;

8.2.3. Krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie Krizę mokyklos Komandą ir VGK;

8.3. **narys, atsakingas už psichologinės ir emocinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:**

8.3.1. įvykus Krizei, vertina situaciją mokykloje (labiausiai Krizės paveiktus

mokyklos bendruomenės narius, bendrą mokyklos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės ir emocinės pagalbos teikimo poreikį) ir įstaigos vidinius resursus, reikalingus psichologinės ir emocinės pagalbos teikimui;

8.3.2. bendradarbiaudamas su mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

8.3.3. labiausiai Krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

8.4. narys, atsakingas už komunikaciją:

8.4.1. reguliariai atnaujina mokyklos Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą mokyklos Komandos nariams ir mokyklos bendruomenei;

8.4.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją mokyklos Komandos vadovui;

8.4.3. konsultuoja mokyklos Komandos vadovą, pedagogus, kaip informuoti apie Krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

8.4.4. paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

8.4.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

8.5. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

8.5.1. esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių mokyklos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.5.2. po Krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

8.6. narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:

8.6.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja mokyklos Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.6.2. rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmai pagalbai suteikti;

8.6.3. numato vietą (-as) mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

8.6.4. po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

9. Mokyklos Krizės komanda numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

9.1. Nedelsiant po įvykio:

9.1.1. sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;

9.1.2. sukviesti pedagogų pasitarimą, kurio metu instrukuoti, kaip informuoti vaikus, padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;

9.1.3. priminti pagrindines Krizių komandos narių ir pedagogų funkcijas;

9.1.4. suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;

9.1.5. suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;

9.1.6. pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

9.2. Kitą dieną:

9.2.1. organizuoti tolesnį pagalbos teikimą mokyklos bendruomenės nariams;

9.2.2. vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;

9.2.3. aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;

9.2.4. dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

9.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

9.3.1. organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;

9.3.2. tęsti numatytą pagalbą priemonių įgyvendinimą.

9.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, konkrečios Krizės valdymo veikla nutraukiama.

9.5. Per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Anykščių švietimo skyrių apie krizės įveiką ir rezultatus;

9.6. Komanda, įgyvendinusi Krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina Krizės valdymo mokykloje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja Krizės valdymo mokykloje veiksmų planą.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Visi pagalbą krizinėje situacijoje mokykloje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

11. Su Krizių valdymo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus įsakymu, pedagogai ir kiti darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

ANYKŠČIŲ ANTANO BARANAUSKO PAGRINDINĖ MOKYKLA

(Mokyklos pavadinimas)

(data)

1. Mokyklos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja Anykščių Antano Baranausko pagrindinės Mokyklos komandos vadovą.....Gintarą Daugėlą tel. 0 682 31725

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą.....Spec. pedagogę Iloną Strumilienę, tel. 0 618 60014

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Mokyklos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Mokyklos bendruomenei. Informuoja Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės vykdomąją instituciją, bendrauja su žiniasklaida.

3. Mokyklos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Mokyklos komandos ir Komisijos posėdį.

4. Mokyklos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

Gintaras Daugėla, direktoriaus pavaduotojas ugdymui–Komandos vadovas (tel. 0 682 31725):

Ilova Strumilienė, spec. pedagogė, narė– Komandos vadovo pavaduotoja (tel. 0 618 60014):

Audronė Bieliauskienė, socialinė pedagogė, narė– atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą: (tel. 0 688 72700):

Deimantė Orloviienė, logopedė, narė– atsakinga už komunikaciją: (tel. 0 616 74260):

Birutė Tretjakova, spec. pedagogė, narė– atsakingas už saugumo priemonių organizavimą: (tel. 0 687 50443):

Žydrūnė Vaznelienė, narė– atsakingas už psichologinės ir emocinės pagalbos organizavimą ir (ar)teikimą: (tel. 0 692 15148).

5. Mokyklos vadovas informuoja apie krizę savivaldybės vykdomąją instituciją (savivaldybės Mokyklos – biudžetinės įstaigos).

Įstaigos pavadinimas...Anykščių Antano Baranausko pagrindinė mokykla

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

6. Mokyklos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

6.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Mokyklos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....

6.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Mokykloje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją (savivaldybės Mokyklos – biudžetinės įstaigos);

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

6.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Mokyklos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvam (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

6.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

6.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdam krizės valdymo veiksmus;

6.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

6.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su savivaldybės vykdomąja institucija (savivaldybės Mokyklos – biudžetinės įstaigos) ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

6.8. Numato kito Mokyklos komandos posėdžio vietą ir laiką.

7. Apie krizę informuojama Mokyklos bendruomenė.

8. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

9. Pasirūpinama, kad visiems Mokyklos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

10. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

11. Mokyklos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

